

Pædagogisk kvalitet i dagtilbud

– baseret på Abecedarian

Kontakt

Forskere

Aarhus Universitet
Bente Jensen, Professor, Projektleder
Aarhus Universitet (DPU)
Campus Emdrup
Tuborgvej 164, 2400 København NV.
T: +45 22119726
M: bj@edu.au.dk

Projektkoordinator
TrygFondens Børneforskningscenter
Marlene Nielsen,
T: +45 87166201
M: marlenen@econ.au.dk
Aarhus Universitet
Fuglesangs Allé 4
8210 Aarhus V

Partnere

University of North Carolina
Joseph Sparling, Professor
Kimberly Meunier, Researcher

VIVE

Jane Greve
Louise Beuchert
Jens Dietrichson

UCN act2learn
Kristine Vita Fooker Jensen
Områdedirektør

Professionshøjskolen Absalon
Margit Nygaard Mikkelsen
Pia Beier Lund

Pædagogisk kvalitet i dagtilbud

– baseret på Abecedarian

abecedarian

AARHUS
UNIVERSITET
INSTITUT FOR UDDANNELSE OG PÆDAGOGIK (DPU)

Med støtte fra

TrygFonden

abecedarian

Pædagogisk kvalitet i dagtilbud

– baseret på Abecedarian

Projektet er rettet mod børn i alderen 0-3 år i vuggestuer og dagpleje i Danmark. Projektet er inspireret af og videreudvikler VIDA-modellen¹ kombineret med den anerkendte Abecedarian-tilgang, der sætter fokus på omsorg, leg, sprog og kommunikation. Et pilotstudie foretaget i Randers i 2015 viste, at denne tilgang øger kvaliteten i danske vuggestuer og dagpleje. Desuden viste det sig at tilgangen var let at gå til og øgede refleksionen over den pædagogiske praksis blandt personalet i både vuggestuer og dagplejen.

Formål

Projektets overordnede mål er at belyse, hvordan danske dagtilbuds pædagogik kan styrkes, så den øger fokus på at udvikle alle børns kognitive, personlige og sociale udvikling og trivsel bedst muligt. Samt hvordan denne tilgang har betydning for særligt for udsatte børns trivsel og udvikling.

Fokuspunkter

1. Høj pædagogisk kvalitet
2. Implementering
3. Mål for børns udbytte

Høj pædagogisk kvalitet defineres ved høj vægtning af voksen-barn interaktion og nære positive relationer.

Implementering af indsatsen baserer sig på et implementeringsprincip, der er inspireret af VIDA-modellen. Heri ligger en kombination af et top-down og bottom-up perspektiv. Dvs. indhold, viden og værktøjer er udviklet 'udefra', mens den organisatoriske forandring sker som følge af, at dagtilbud-

det selv udvikler deres egne fremgangsmåder. Der lægges i den sammenhæng vægt på at arbejde med projektets viden og værktøjer gennem lærende fællesskaber i dagtilbuddene.

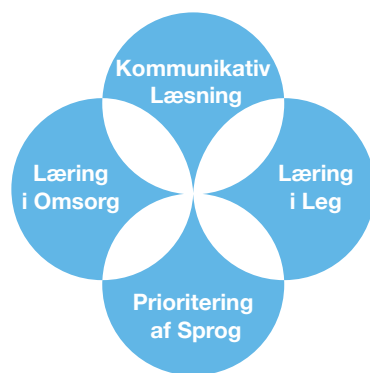
Børns udbytte. Der lægges vægt på barnets sociale, emotionelle og sproglige udvikling med særligt fokus på barnets kommunikation med den nære voksne, andre børn og med omverdenen. Derfor er der i denne tilgang en stærk prioritering af den kommunikative del af barnets udvikling af sprog. Desuden lægges der stor vægt på at styrke børns socio-emotionelle udvikling og trivsel.

Uddannelses- og praksisforløb

Professionelle deltager i et uddannelses- og praksisforløb.

Uddannelsesforløbet

Indholdet i uddannelsesforløbet tager afsæt i Abecedarian-tilgangens fire pædagogiske principper:

• **Kommunikativ Læsning:** Læseaktiviteter mellem en voksen og et eller to børn med fokus på kommunikation gennem den nære interaktion.

• **Læring i Leg:** I materialet er der udvalgt en række aktiviteter, som en voksen kan lave sammen med et eller to børn med det formål at øge læring gennem leg, på måder der styrker børns udvikling personligt, socialt, sprogligt, fysisk, kulturelt i forhold til omverdensforståelse.

• **Læring i Omsorg:** Fokus på nære positive relationer mellem barn og voksen ved at sprogliggøre læringsaktiviteter i alle daglige rutiner.

• **Prioritering af Sprog:** En forpligtelse til at sikre, at enhver situation giver mulighed for at tale, lytte og lære sprog.

Praksisforløbet

For hver af de fire pædagogiske principper er der uddannelse, øvelser og refleksioner over, hvordan disse principper kan udvikles i eget dagtilbud, lagt ind i forløbet. Den viden der produceres på uddannelsesforløbet, bruges til udveksling og refleksioner over, hvordan uddannelsesforløbet fungerer i praksis. På den måde vurderer deltagerne om værktøjerne fra forløbet gør det muligt at igangsætte praksisudvikling i alle dagtilbud. Projektet lægger op til at de pædagogiske principper bruges i fællesskab til at styrke og udvikle nye pædagogiske praksisser i dagtilbuddet. Således bidrager projektet til at øge den pædagogiske kvalitet, der sikrer at de yngste børn styrkes i hverdagen.

Implementeringen sker gennem de fem trin der blev udviklet og afprøvet i VIDA-modellen: 1) uddannelse og arbejde med viden og værktøjer 2) refleksion og analyse over dagligdagens praksisser set i lyset af denne viden og de værktøjer der stilles til

rådighed 3) videndeling og praksisudvikling i det samlede dagtilbud som organisatorisk læring 4) realisering af projektets principper gennem en eksperimenterende tilgang til fornyelse af praksis som en integreret del af dagtilbuddets pædagogiske arbejde, 5) deltagerne mødes i praksisfællesskaber med andre dagtilbud, der arbejder med projektet. Her deler de refleksioner og evaluering af erfaringer samt udfordringer ved at anvende Abecedarian.

Forskningsprojektet

Forskningsprojektet udvikler og evaluerer denne tilgang til pædagogisk kvalitet og praksisudvikling gennem et såkaldt lodtrækningsforsøg i flere kommuner. Mål for vurdering af udviklings- og implementeringsprocesser inkluderer professionelles selv-rapportering, mål for praksisudvikling og mål for professionelles kompetencer samt interview. Desuden anvendes video af pædagogisk praksis. Video afprøves som nye pædagogiske værktøjer i forbindelse med at udvikle kvalitet i barn-voksen interaktion – værktøjer som kan anvendes i løbende refleksions- og feedback-processer i professionelle fællesskaber. Mål for børns udvikling og trivsel tager udgangspunkt i internationalt anerkendte mål for kommunikation, selvkontrol, social og personlig udvikling.

Finansiering

Projektet er et tre-årigt forskningsprojekt og finansieres gennem TrygFonden, forankres på DPU, Aarhus Universitet og knyttes til TrygFondens Børneforskningscenter, Aarhus Universitet.

En bevilling fra FOA har gjort det muligt at oversætte Abecedarian materialet til dansk som oplæg til at gennemføre pilotprojektet i Randers i 2015. Dette materiale danner udgangspunkt for projektet.

¹) VIDA – Vidensbaseret indsats for socialt udsatte børn i dagtilbud – er en model for kompetenceudvikling, der understøtter professionelles praksis med fokus på udsatte børn. Evaluering af projektet viste positive resultater målt på 3-6 årige børns socio-emotionelle udvikling. http://edu.au.dk/fileadmin/edu/Forskningsprojekter/VIDA/VIDA_pjece_11.pdf